

Cesur, çağdaş, demokrat ve sosyal içerikli bir yasa: Sağlıkta Tam Gün Yasası

Bülent Akarcalı

Eski Sağlık Bakanı Bülent Akarcalı, 1943 yılında İzmir'de doğdu. Lisans ve yüksek lisans eğitimini ODTÜ'de ve Brüksel Üniversitesi Ekonomi Bilimleri Fakültesi'nde tamamladı. Türkiye'ye dönüşünde dış ticaret ve müteahhlik hizmetleri ve sigortacılık yaptı. Eti Bisküvi, İMTAŞ Sigorta ve OYAK'ta üst düzey yöneticilik görevlerinde bulundu. Siyasi hayatında 17, 18, 19, 20 ve 21. Dönem'de ANAP İstanbul Milletvekilliği ile ANAP Genel Başkan Yardımcılığı, TBMM İnsan Hakları Komisyonu Kuruculuğu, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile Turizm Bakanlığı görevlerinde bulundu. 1988'de Sağlık Bakanlığı döneminde uçaklarda sigara içilmesinin yasaklanmasında büyük katkısı oldu. Türkiye Demokrasi Vakfı kuruculuğu ve başkanlığını, Bilgi Üniversitesi'nin kuruculuğunu ve yöneticiliğini yaptı. Adalet ve Kalkınma Partisi'nin 2009 mahalli seçimlerde Çankaya belediye başkan adayı oldu. Evli ve 2 çocuk babası olan Akarcalı, İngilizce ve Fransızca biliyor.

nsanın kendi makalesine bir başkasının yazısıyla başlaması alışılmış değildir. Ama "sağlıkta tam gün uygulaması" hakkında yıllardır yazan ve hiç kimsenin "hükümetin adamıdır" diyemeyeceği bir kişinin tespitleriyle başlamayı yiğidin hakkını yiğide vermek olarak görüyorum.

Ekonomist Bülent Top Bey'in bir süre önce Hürriyet Gazetesi'nde çıkan makalesi şöyleydi:

"Gazetelerde bazı sağlık örgütlerinin 'Tam Gün Yasası'na karşı tam sayfa ilanı çıktı. Kamuoyunu yanıltmaya yönelik bu ilandaki savunular ve gerekçeler komik ve yalanlarla doluydu. Kamuoyunun yanıltılmasının en önemli unsurlarından birisi de köşe yazarlarını yanıltabilmektir.

'Tam Gün Yasası' toplumun ülkenin yararıdır, çıkarıdır. Bu yasaya karşı duran çıkar gruplarının sivil toplum örgütleri üzerinden halka yalan söylemesi ve bu örgütleri kullanması beni rahatsız ediyor.

Bazı köşe yazarlarının da bu yalana ortak olması üzücüdür. Oktay Ekşi'nin yazısını buna örnek olarak verebilirim.

Bozuk sağlık sistemine karşıymış gibi durarak o sistemden beslenen çok güçlü bir kesim var. Bu bozuk sağlık düzeni topluma karşı işliyor. Karşı oldukları şey kendi saltanatlarının bozulmasıdır.

Avrupa ülkelerinin hepsinde ve hatta Amerika'da kamuda çalışan hekimlerin özel muayenehane açması ya da başka bir özel kuruluşta çalışması kesin yasaaktır. Ülkemizde bu yasağın yaşama geçirilmemesi hasta hakları ihlalinin, sağlıkta sömürünün en önemli nedenlerinden birisini oluşturuyor. Aynı zamanda bu etik bir sorundur.

Doktorların öncelikle meslek içi hesaplaşması gerekmektedir. Kamuda çalışıp da başka geliri olmayan, sadece aldığı maaşla yaşayan pratisyen ve uzman doktorlarla, kuruma ek olarak özel muayenehanesinde veya kurumla aynı zamanda bir

başka özel kuruluşta çalışan doktorlar arasında da etik bir sorun vardır.

Sağlık ücretlidir. Toplumun bireyleri bu ücreti öncelikle verdikleri sigorta primleriyle doğrudan öder. Ayrıca verdikleri vergilerle de dolaylı olarak bu hizmetin bedelini öder. Sosyal güvencesi olmayanların da ücretsiz sağlık hizmeti alabilmesi, doğrudan ve dolaylı ödenen bedellerle gerçekleştirilir. Maliyet, zarar hesapları sağlık sistemi için söz konusu olamaz. Devletin sağlık hizmeti kar amaçlı değil sosyal fayda amaçlıdır, ödenmiş bir sağlık hizmetinin bedelini bir kere daha Ödemeye zorlamak, hastalar için en büyük hasta hakkı ihlallidir.

Senelerce prim veren insanların özel muayenehanelerde ve kuruluşlarda çare aramaları sosyal bir yaradır. Avrupa ülkeleri içinde sadece ülkemizde uygulanan, devletten maaş aldığı halde özel muayenehane açabilen veya başka özel kuruluşta çalışabilen doktorların varlığı, hasta hakları ihlalinin en önemli nedenlerinden birisini oluşturuyor.

İddia ediyorum ki, Tam Gün Yasası 1960 sonrası kurulan askeri hükümetler başta olmak üzere 2003 yılına kadar her hükümetin gönlünde yattığı ve hayal ettiği bir yasadır. Bu yasanın temelini de, 1960'larda 'Sağlıkta Sosyalizasyon'u başlatan, bakanlığın eski ve saygın müsteşarlarından ve siyaseten gönlü CHP'de olmuş olan rahmetli Prof. Dr. Nusret Fişek atmıştır.

'Bıçak parası' diye adlandırdığımız uygulamanın yaşama olanağı bulunduğu yer devlet kadrosunda çalışan doktorların özel muayenehaneleridir.

Bu konuda senelerce yazılar yazdım, çaba gösterdim. Hatta bazı görüşleri ilk savunan ve bazı eleştirileri ilk yapan kişi oldum. Çok da eleştiri aldım. Herkesin canı sağ olsun. Şimdi çabaların sonuca ulaşmasının rahatlığını yaşıyorum. Yukarıda yazdığım tüm nedenlerle Tam Gün Yasası'nı destekliyorum."

Adaşımın bu yazdıklarına tamamen katıldıktan sonra şunları da eklemek isterim:

Turgut Özal'ın Başbakanlığı döneminde Anavatan Partisi Hükümetleri; iletişim, turizm, dışa açılma, oto yollar, hava alanları, ulaşım konularında dev adımlar attı. Recep Tayyip Erdoğan'ın Başbakanlığı döneminde AK Parti Hükümetleri, enflasyonu tek haneye indirmede, paradan altı sıfır atmada, AB ile müzakerelere başlamada, dış ticarete büyük hamleler gerçekleştirdi. Ama bana sorarsanız son 6 yılda en büyük başarıları sessiz ve sakin bir şekilde Sağlık ve Sosyal Güvenlik alanlarında imza atılmıştır.

SSK-Emekli Sandığı-Bağkur'un birleştirilirken tüm hastanelerin Sağlık Bakanlığı bünyesine alınması, sağlık hizmet güvencesinin başta gençler olmak üzere toplumun tüm kesimlerine genişletilmesi, sağlıkta kalitenin hizmette olduğu kadar kullanılan teçhizat-tıbbi sarf malzemesi ve ilaçta en gelişmiş ülke düzeyine çıkarılması Türkiye'nin yüz akı uygulamaları olmuştur.

Tam Gün Yasası'nın, tıbben-ilmen ve ahlaken neden doğru bir yasa olduğuna, geçenlerde Akdeniz Üniversitesi diploma töreninde isyanını dile getiren bir kızımız en güzel desteği "Profesör Hoca yüzü görmeden

mezun oluyoruz " diye özetleyebileceğim konuşmayla veriyordu.

Hocaların özel muayenede hasta tedavi etmekten öğrencilerle ilgilenmeye tabii ki vakitleri oluyordu.

İddia ediyorum ki, Tam Gün Yasası 1960 sonrası kurulan askeri hükümetler başta olmak üzere 2003 yılına kadar her hükümetin gönlünde yattığı ve hayal ettiği bir yasadır. Bu yasanın temelini de, 1960'larda 'Sağlıkta Sosyalizasyon'u başlatan, bakanlığın eski ve saygın müsteşarlarından ve siyaseten gönlü CHP'de olmuş olan rahmetli Prof. Dr. Nusret Fişek atmıştır. Benzer durum da MHP'nin ilk Sağlık Bakanı Cengiz Gökçek için geçerlidir. Kendisi de böyle yasanın çıkması için uğraş vermişti.

Dolayısıyla bu yasanın Mecliste çoğunlukla değil tüm partilerin ittifakıyla çıkması gerekir.

Yasaya karşı çıkanlara şöyle düşünmelerini öneririm: Evinize hırsız girmiş, arabanız çalınmış karakola gidiyorsunuz. Şikâyetinizle şöyle bir ilgilendikten sonra baş komiser sizi odasına alıyor ve "Saat 16'dan sonra özel yazıhaneme gelin bu işi orada çözelim" deyip size özel kartvizitini veriyor. Sizde daha sonra baş komiserin yazıhanesine gidip hırsız yakalattıyorsunuz. İşiniz mahkemeye düştü ve dava uzuyor. Hâkim davanın çabuklaşması için tarafları özel yazıhanesinde kurduğu mahkemeye davet ediyor. Bu örnekleri çoğaltıp vali, kaymakam, defterdar gibi devlet memurlarına neden yaymayalım? Yayıdığımız takdirde böyle bir hizmet düzeni kabul edilebilir mi; böyle çalışılan bir yere devlet denir mi?

Milletin vergileriyle bedava 7 yıl okuyup, sonra gene bedava uzmanlık yapıp sonra gene milletin parasıyla kurulmuş üniversitede iş bulup o üniversite sayesinde edindiği hastaları yani o vergileri veren vatandaşı kendi özel muayenesine çağırıp tedavi etmenin, kimi zaman da bu gelirleri dahi vergi beyanına katmamanın çok temel bir ahlaksızlık olduğunu anlamak ve buna karşı çıkmak çok mu zor?

Bu yasa ile eğitimin niceliği ve niteliği artacaktır, 'bıçak parası', 'profesör hakkı' gibi ahlak dışı talepler ile vergi kaçığı ortadan kalkacaktır. Bu yasadan, orta ve dar gelirli değil zaten yüksek gelire sahip olanlar nispi gelir kaybına sahip olacaktır, o kadar.

Yasanın en beğendiğim yönü de budur, arkalarını devlet'in gücüne dayayıp yıllardır kendilerine özel durum, konum ve imtiyaz yaratmış olanların elinden bu imtiyazların alınması. Darısı diğer imtiyazlı sınıfların başına!

'İki Recep' ve 'bir Cevdet' olarak adlandıracağım takım sağlıkta en cesur tavırları aldılar.

Sigara: Ülkemizi işgal etmiş düşman askeri!

Medyada ve duvarlarda her türlü reklâmın yasaklandığı 1996 yılına ve gizli promosyonu önleyen son yasa-yaya kadar Türk gençliğini hedef kitle olarak alan ve Türk insanının sağlığı ve geleceği için en büyük tehlikeyi oluşturan 'ölüm taciri' sigara şirketlerine ve sigara içimine karşı her türlü mücadele, aklı başında her vatandaşımızın başlıca görevidir.

Yasanın tam olarak yürürlüğe girmesi çok büyük bir adımdır ancak bu yasanın uygulanmasına her vatandaşın cesur ve kararlı biçimde katkıda bulunması gerekir. Sigarayı, ülkemizi işgal etmiş düşman askeri olarak ve sigara içenleri de işgal kuvvetinin düşman olduğunu anlamayan ve yardıma muhtaç, ikna edilmesi gereken vatandaşımız olarak görmek gerekir.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Sağlık Bakanı Recep Akdağ ve TMBB Sağlık Komisyonu Başkanı Cevdet Erdöl önce sigara içme yasasının en kapsamlı biçimde yasalaşmasını sağladılar, arkasından da 'Tam Gün' Yasasını Meclise getirdiler.

Benim 'ölüm tacirleri' diye adlandırdığım Amerikan-İngiliz ve Japon sigara tekellerinin her türlü açık ve gizli baskılarına direndiler, bu tekellerin kışkırtmaya çalıştığı kahvehane, lokanta vs sahip ve işleticilerinin siyasi baskılarına ve oy kaybetme riskine aldırmadılar ve yasayı çıkardılar.

19 Temmuz'da 'bu cesur yasa' tam olarak yürürlüğe girecek. Kendilerine en içten duygularla teşekkür ediyorum.

Bir arkadaşım; "En ufak kazanma şansın olmadığını bildiğin halde Çankaya'da belediye başkan adaylığını hem kabul ettin, hem de üç ay gece-gündüz çalıştın, neden" diye sormuştu. 'Adaylık da benim bu cesur insanların çalışmalarına ufak bir katkımdı' desem acaba yeter mi?

Şimdi bizlere düşen, en az onlar kadar cesur olup bu yasaları savunmaktır.